

Publicatie van het
Ministerie van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschappen

productie

directie Voorlichting,
Leo Wijnhoven

vormgeving

Wim Zaat, Moerkapelle

fotografie

Bart Versteeg, Den Haag
Mood Factory, Amsterdam

druk

Sdu Grafisch Bedrijf, Den Haag

uitgave

maart 2002

AOCenW32.035/50.000/08BR2002G151

Gratis exemplaren van deze publicatie
zijn telefonisch te bestellen bij
Postbus 51-Infolijn, onder vermelding
van het AOCenW-nummer.

Postbus 51-Infolijn

Telefoon (0800) 8051 *gratis*, elke
werkdag van 9.00-21.00 uur of via
internet onder www.postbus51.nl
[kies brochures] (*dit is uitsluitend
bedoeld voor bestellingen*)

AOCenW 2002.1

Deze publicatie staat ook op internet
onder:
www.minocw.nl/...../

Nederland gaat digitaal.

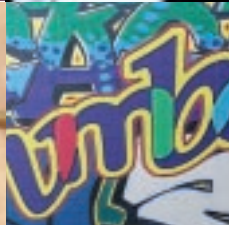
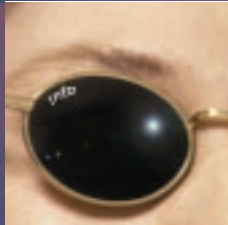

Wat ouders moeten weten over vmbo

leerwegondersteunend
onderwijs en praktijk-
onderwijs in het
schooljaar 2002 - 2003

OCenW

Ministerie van Onderwijs
Cultuur en Wetenschappen

1

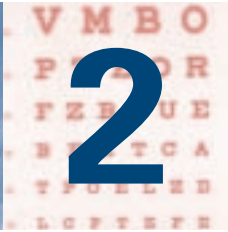
Leerweg- ondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs? Wat is dat?

Wanneer uw kind de overstap naar het voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs maakt, gaat een nieuwe wereld open. Niet alleen voor uw zoon of dochter, maar ook voor uzelf. Een nieuwe school, een nieuwe klas en nieuwe docenten.

Sommige leerlingen vinden direct hun draai, anderen hebben extra hulp en begeleiding nodig om de eindstreep te halen. Deze leerlingen kunnen terecht in het leerwegondersteunend onderwijs of in praktijkonderwijs. Maar wat is dat dan? En hoe ziet het er eigenlijk uit? Deze brochure is bedoeld voor ouders en verzorgers van kinderen met een schooladvies leerwegondersteunend onderwijs of praktijkonderwijs.

Voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs

Na de basisschool maken leerlingen de overstap naar het voortgezet onderwijs, dat bestaat uit het vmbo, havo en vwo. Meer dan de helft van alle leerlingen begint in het voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs of kortweg vmbo.

Wat is vmbo?

Sinds 1999 bestaat het vmbo. Het vroegere voorbereidend beroepsonderwijs (vbo) en het middelbaar algemeen voortgezet onderwijs (mavo) zijn samen opgegaan in het vmbo. Het vmbo bereidt leerlingen voor op het middelbaar beroepsonderwijs (mbo) en de havo.

In het vmbo krijgen leerlingen les in algemene vakken zoals bijvoorbeeld Nederlands, Engels, wiskunde en biologie. Daarnaast komen ook beroepsvoorbereidende vakken als bouwtechniek, administratie of uiterlijke verzorging aan bod.

Vakken die leerlingen nodig hebben om op het mbo verder te kunnen studeren. Verder maken vmbo-leerlingen alvast kennis met de verschillende beroepen.

Leerwegen en sectoren

Het vmbo duurt vier jaar. De eerste twee jaren van het vmbo zijn gewijd aan de *basisvorming*. Alle leerlingen krijgen dezelfde vakken. Na de basisvorming kiest elke leerling een *leerweg* en een *sector*.

Een leerweg is de leerroute die je in het vmbo volgt. Het is de manier waarop wordt toegewerkt naar het mbo. Dat kan variëren van theoretisch tot heel praktisch. Elke leerling kiest de leerweg die het beste bij hem of haar past.

Naast een leerweg kiest de vmbo-leerling ook een sector. Een sector is een eerste, voorzichtige oriëntatie op een vervolgopleiding en het werk dat de vmbo'er uiteindelijk wil gaan doen. Er zijn vier sectoren: techniek, economie, zorg en welzijn en landbouw.

3

Leerweg- ondersteunend onderwijs

De meeste leerlingen doorlopen zonder problemen het vmbo. Sommige kinderen hebben echter extra ondersteuning nodig om het vmbo-diploma in de wacht te slepen. Deze leerlingen kunnen *leerwegondersteunend onderwijs* (lwoo) krijgen. Leerwegondersteunend onderwijs vervangt het vroegere ivbo en svo-lom.

Wat is leerwegondersteunend onderwijs?

Leerwegondersteunend onderwijs wordt op uiteenlopende manieren vormgegeven. Scholen mogen daarin hun eigen keuzes maken. Lang niet elke school biedt leerwegondersteunend onderwijs aan. Als dat niet het geval is, dan werken scholen in de regio samen om alle leerwegondersteunend onderwijsleerlingen op te vangen.

Leerwegondersteunend onderwijs kan variëren van bijlessen en huiswerkbegeleiding tot trainingen om leerlingen beter te laten studeren. Leerlingen kunnen die extra hulp tijdens de lessen krijgen, maar ook buiten de lessen om of zelfs buiten de muren van de school.

Voor wie?

Leerwegondersteunend onderwijs vormt géén aparte leerweg. Het is bedoeld voor die leerlingen die het niveau van het vmbo aankunnen, maar extra begeleiding nodig hebben om de eindstreep te halen. Na het vmbo stromen deze leerlingen gewoon naar het mbo door.

Leerwegondersteunend onderwijs is niet bedoeld voor gehandicapte leerlingen. Deze groep leerlingen behoort tot het traject van de leerlinggebondenfinanciering (lgf).

Leerlingen die leerwegondersteunend onderwijs genieten, volgen onderwijs in één van de vier leerwegen. Scholen die leerwegondersteunend onderwijs aanbieden kiezen meestal voor het vormen van kleine, aparte groepen. Bijvoorbeeld voor kinderen die in een grote klas niet op hun gemak zijn, maar zich in een kleine groep wel veilig voelen. Of voor kinderen met een leerachterstand, die in een kleine groep meer kans maken om hun achterstand in te halen.

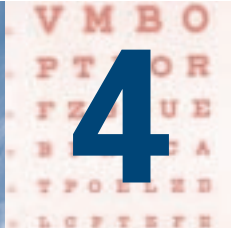
Vormen en maten

Omdat elke leerling anders is en dus ook andere begeleiding nodig heeft, komt leerwegondersteunend onderwijs voor in verschillende vormen en maten.

Sommige leerlingen hebben bijvoorbeeld last van faalangst. Ze klappen dicht bij het maken van een toets, waardoor ze onder hun kunnen presteren. Andere kinderen beheersen het Nederlands nog niet zo goed en raken daardoor bij alle vakken achterop. Ook leerlingen die met zichzelf in de knoei zitten of thuis problemen hebben, kunnen gebaat zijn bij leerwegondersteunend onderwijs. Maar ook kinderen die gewoon moeite hebben met leren kunnen natuurlijk altijd een steuntje in de rug gebruiken.

Leerwegondersteunend onderwijs biedt leerlingen ondersteuning op maat. Dat hoeft niet per se vier jaar te duren. Leerwegondersteunend onderwijs kan ook tijdelijk zijn. Een of twee jaar bijvoorbeeld.

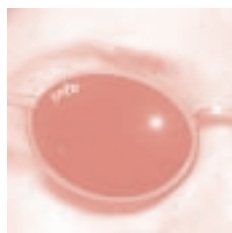

Praktijkonderwijs

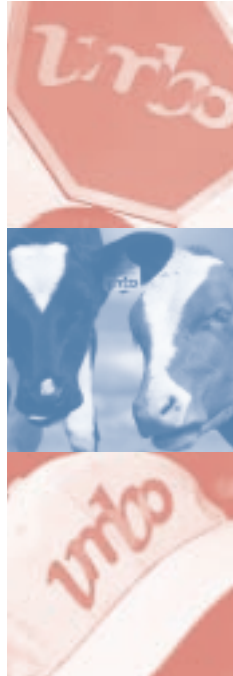
Voor sommige leerlingen zijn de leerwegen te hoog gegrepen. Ook met leerwegondersteunend onderwijs slagen ze er niet in om het vmbo-diploma te halen. Deze groep leerlingen kan terecht in het *praktijkonderwijs*. Gehandicapte leerlingen behoren overigens niet tot deze doelgroep. Deze groep leerlingen behoren tot het traject van de leerlinggebondenfinanciering (lgf). Het praktijkonderwijs neemt de plaats in van het vroegere svo-mlk.

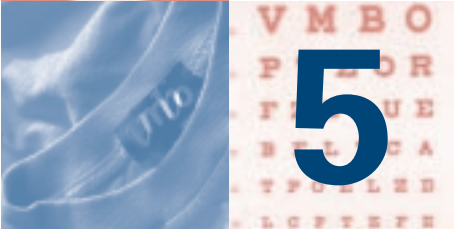
Wat is praktijkonderwijs?

Evenals het vmbo duurt het praktijkonderwijs vier jaar. Het belangrijkste verschil met het vmbo en het leerwegondersteunend onderwijs is dat het praktijkonderwijs rechtstreeks opleidt voor een plek op de arbeidsmarkt. In kleine groepen krijgen leerlingen vier jaar les in de vakken van de basisvorming. Deze vakken

zijn toegespitst op de kennis die ze nodig hebben om aan de slag te kunnen op de arbeidsmarkt. Daarnaast worden ze getraind in praktische vaardigheden om zich goed te kunnen redden in de maatschappij. Denk bijvoorbeeld aan koken, klussen in huis, rekeningen betalen, omgaan met en invullen van formulieren, verzorgen van je uiterlijk, omgaan met andere mensen en werken. Praktijkonderwijsleerlingen leren dan ook vooral in de praktijk, bijvoorbeeld met stages bij bedrijven en organisaties. Wanneer leerlingen het praktijkonderwijs doorlopen hebben, krijgen ze het getuigschrift praktijkonderwijs.

5

Toelating tot leerweg- ondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs

Lang niet elke leerling wordt tot het leerwegondersteunend onderwijs of het praktijkonderwijs toegelaten. Het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen heeft een aantal eisen gesteld waar je als leerling aan moet voldoen.

Na de basisschool

Wanneer uw zoon of dochter de basisschool bijna afgerond heeft, neemt de basisschool contact met u op over het vervolgonderwijs van uw kind. De basisschool geeft u tegelijkertijd een advies over de schoolsoort die het beste bij uw zoon of dochter past. Aan de hand van dit advies kunt u op zoek naar een geschikte school voor voortgezet onderwijs. Samen met uw kind kunt u bijvoorbeeld open dagen van scholen in de omgeving bezoeken.

Hoe wordt mijn kind toegelaten?

Als de basisschool denkt dat uw kind gebaat is bij leerwegondersteunend onderwijs of praktijkonderwijs, dan wordt dit in het schooladvies vermeld. Bent u het hiermee eens, dan wordt dit advies voor leerwegondersteunend onderwijs of praktijkonderwijs meegenomen met de aanmelding op de school voor voortgezet onderwijs.

Nadat uw zoon of dochter is aangemeld doet de school voor voortgezet onderwijs een onderzoek naar de leervermogens (een intelligentie-onderzoek) van uw kind. Deze gegevens worden eventueel aangevuld met een onderzoek naar het persoonlijk functioneren van uw zoon of dochter.

Daarnaast bestudeert de middelbare school het *onderwijskundig rapport* van uw kind. Dit is een rapport waarin de basisschool de leervorderingen van uw kind heeft gebundeld. Elke ouder heeft recht op een afschrift van het onderwijskundig rapport van zijn of haar eigen kind.

Tenslotte vraagt de vmbo-school uw mening over de onderzoeksgegevens en de aanvraag voor leerwegondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs. De school voegt uw mening aan de uiteindelijke aanvraag toe.

Regionale verwijzingscommissie

De vmbo-school bepaalt welke extra zorg uw kind nodig heeft. Dit wordt omschreven in het handelingsplan. Wanneer dit duidelijk is, meldt de school uw zoon of dochter aan bij de *regionale verwijzingscommissie voortgezet onderwijs (rvc-vo)*. Zorgleerlingen moeten vóór 1 juli bij de verwijzingscommissie aangemeld worden. Als ouder ontvangt u een kopie van deze aanmelding.

De beslissing of uw kind leerwegondersteunend onderwijs ontvangt is een schoolbeslissing. De middelbare school bepaalt zelf of een leerling extra ondersteuning krijgt of niet. Daar laat de regionale verwijzingscommissie zich niet over uit. Wel beslist de commissie op basis van de aanmelding of de school extra geld ontvangt voor de verzorging van uw kind. Toelating tot praktijkonderwijs is een ander verhaal. Niet de school, maar de regionale verwijzingscommissie bepaalt of een leerling toegelaten wordt tot praktijkonderwijs.

Alle regionale verwijzingscommissies hanteren dezelfde toelatingseisen. De vmbo-school onderhoudt in principe de contacten met de commissie. Elke leerling wordt beoordeeld op basis van drie vaste criteria. Hierbij gaat het om leerachterstand, leervermogen (IQ) en sociaal-emotionele problematiek.

Positieve beschikking

Wanneer een leerling voldoet aan de toelatingscriteria geeft de regionale verwijzingscommissie een *positieve beschikking* aan de school voor voortgezet onderwijs. Met deze beschikking ontvangt de school geld van het Ministerie van Onderwijs om uw zoon of dochter de extra begeleiding te geven die hij of zij nodig heeft. Als ouders ontvangt u een kopie van deze beschikking.

Bezwaarschrift

Vanzelfsprekend kan een regionale verwijzingscommissie ook beslissen dat uw kind niet in aanmerking komt voor leerwegondersteunend onderwijs of praktijkonderwijs. De regionale verwijzingscommissie wijst dan de aanmelding af. In dat geval kan de middelbare school of kunnen de ouders een *bezwaarschrift* indienen. Met een bezwaarschrift wordt de beslissing van de regionale verwijzingscommissie aangevochten. Mocht de school bezwaar maken tegen de beslissing van de regionale verwijzingscommissie, dan stuurt de school de ouders een kopie van de afwijzing en het bezwaarschrift toe.

Betere keuze

Tenslotte kan het gebeuren dat een leerling bij een regionale verwijzingscommissie wordt aangemeld voor bijvoorbeeld praktijkonderwijs, terwijl de commissie van mening is dat het kind in leergewondersteunend onderwijs beter tot zijn recht komt.

In dat geval roept de regionale verwijzingscommissie de ouders op voor een gesprek. Uw mening speelt vervolgens een rol in het uiteindelijke besluit tot leergewondersteunend onderwijs of praktijkonderwijs.

Meer informatie?

Als u meer over het vmbo, leerwegondersteunend onderwijs of praktijkonderwijs wilt weten, surf dan naar de websites:
www.vmbo.nl en/of www.kennisnet.nl/ouder.

Ook kunt u contact opnemen met de landelijke ouderorganisaties:

LOBO	(tel. 070-3850866 of www.lobo.nl)
NKO	(tel. 070-3282882 of www.nko.nl)
Ouders & COO	(tel. 0343-513434 of www.ouders.org)
VOO	(tel. 036-5331500 of www.voo.nl)

Vanzelfsprekend kunnen ook de basisschool en de middelbare school van uw kind uw vragen beantwoorden.